

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hirtetésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.Bérmentelen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.Kéziratokat nem küldünk
vissza.A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap.

Zala-Egerszeg-Szent-Iváni vasútügy.

Ezen ügyben a végrehajtó bizottság tagjaihoz következő tartalmu meghívó intéztetett:

„Mint a Zala-Egerszeg-Szent-Iváni h. é. vasútügyi végrehajtó bizottság tagja, méltóztassék f. 1886-ik évi július hó 26-án d. e. 9 órakor Zala-Egerszegen a gazdasági egyesület termében bizottsági ülésre, — melyen a vasútügy sorsa felett a jelen állásában véglegesen kell határozni — mulhatlanul megjelenni.“

Azon reménynek adunk kifejezést, hogy a bizottság elejti az érdekeltek egy töredékének eddig a többség ellenére érvényesített azon törekvését, mely szerint a fő irány nem a vasutnak áldozattal is leendő létesítésére, hanem az egyéni kicsikarható kamat — és osztalék vagy egyéb titkos nyereség reményére lett intézve.

Határozzon tehát a bizottság az egyéni érdeknek a közérdek alá rendelésével, s mi bizunk abban, hogy a közgyűlés, melynek tagjai legnagyobb részét Zala-Egerszeg r. t. város, s ennek polgárai képezik, s kik az általuk aláírt összeget a közügy iránt áldozatképp s nem magánnyereségre számítva — ajánlották meg, a bizottság javaslatát határozatával érvényre fogja emelni.

Muraköz magyarosodása — és az állami iskolák! . . .

Nem szabad feledni sohasem, hogy a társadalom azon osztályának, mely exceptionalis nevelésben részesült, szigorúbb kötelei vannak ugyanazon társadalom iránt.

Nem szabad feledni, kétszeresen nem azoknak, kiket emellett az ég kegye oda állított a haza határára s azt mondá:

„Ime rátok bizok itt egy népet, mely évszázadok óta a magyarhoz van fűzve, történeti múltja egy a magyaréval, annak jó- és balsorsában osztozék, szive romlatlan, minden szépre, jóra, nemesre fogékony, de el van hagyatva, nincsen kulturája, nemzeti nyelve tö-

„Zalamegye“ tárcája.

Melyik szeretett jobban?

— Elbeszélés. —

Irta: Novák Mihály.

(A „Magyar Háziaszony“ pályázatán dícsérettel kitüntetett pályamű.)

Vendéglő szomszédságában laktam, hova többször áttekinttem gondot felejteni. Egy eszébe fekete s mellette hirtelén elég volt, hogy mellettök elfeledjem a nap fűradalmait, e sivar világ hamisságait, az emberek gyarlóságait.

Egy este a mint a vendéglőbe léptem, szokatlan zaj tölté be a termet. Egy csomó feketekepű gyerek húzta egy helybeli fiatal hivatalnok fülébe a vigát, búsat. Ez esoda volt előttünk, mert Szerény Gyulát józan és szolid fiatal embernek ismertük, ép ezért feltűnő volt az ő viselkedése, őriletes, szilaj kedve. — Csak lassan, . . . lassan, esdesen húzd; csalogass, hogy minél tovább tartson ez az édes fájdalom. Ugy, úgy, vigan! Feledék, feledék mindent; ropogósan, ugrósan, hogy a szívem ficánkoljon belé! Tartósan; ne bánd, ha megölsz is a nótáddal! . . . Oh miért hagyta el?! — beszélt a fiatal ember mindig szenvedélyesebben, — miért nem markolászod tovább is e szívet?! Facsard ki belőle a keserűséget, hiszen csurdultig van; töltsd meg azt a jelen örömeivel s a multnak édesenfájó emlékeivel; varázsold vissza gondtalan életnek derült napjait, hiszen oly édes, oly kedves és oly jól esik ez nekem.

A halványképű, szilajkedvű fiatal ember ezután leült a vendéglő egyik asztala mellé. Két tenyerébe rejté arcát. Nem sirt, mert nem tudott sírni, s ez a fájdalom még gyilkolósabb.

Igy könyökölt valami negyedóraig. Aztán fölegyenesedett. Az ember ereiben meglassult a vér, oly bor-

keletlen s idegen; ezt a népet tegyék a magyar cultura részesévé, tanítsátok meg édes anya nyelvünkre, tanítsátok meg magyarul imádni Istenét, imádni hazáját!!! . . .“

Köszönöm édes Istenem megmérhetlen bölcsességnek legparányibb szolgáló iránt való kegyelmes intézkedését. —

Ide helyezél imádott hazám határára, s ha működésem egy porszem leend is csak a nagy nemzeti munka díszes épületében; ha majd az enyészetnek fagyos lehelete érint: örömmel s megdicsőülten zárom le örök álomra fáradt pillámat, mert élvezni engedéd a legnagyobb boldogságot, mely halandónak juthat, megízlelhetem a legszebb örömeiket, melyek valaha dagaszták honfi keblét!! —

Ajkaimhoz érinthetem a gyönyör kelyhét, melyért cserébe adnám lelkeim üdvösségét; ajkaimhoz érintem s már is elkábított a bájital. —

Az Olympus halhatatlan lakói az örök ifjúságot adó ambróziával s a halhatatlanságot biztosító nektárral táplálták kegyeljeiket. — Mi nem kapunk sem nektárt, sem ambróziát Istenünktől, de a bájital, mely nekünk jut, illatosabb az ambróziánál, édeesebb a nektárnál! Mert az a legszentebb érzelem: a *honszerelmem!*

Kit szeret Isten: azt megtanítja szeretni hazáját! Boldog vagy ember, ki amazt bírhatád; boldog, ki ezt szerethetád!!

Megszünt benned az ember, feltámad a polgár, megismered rendeltetésed. — Elfeleded pillanatnyi érdekedet, nyomorult létedet. — Nem érint téged az, hogy az emberek félreértenek; nem, hogy a társadalom féltékeny részéről méltatlan bánásmódnak, bántalmazásnak vagy kitéve. — Nem, hanem örömmel vagy martírja szíved jószágának s jelmeled tisztaságának. —

És ha irigység, ármány s cselszövés veszélyeztetik működésed sikerét, nem csüggedsz, tudva azt, hogy a nem csüggedő erőnek még a sors is meghajolni látszik. — Ha a gonosz jut diadalra, bukik a jó, vele bukol fel emelt fővel s elveszed legszebb jutalmadat öntudatodban.

Sohasem keresed az elismerést, hisz az nem mindig önzetlen tettek kísérője! —

Nem számítás hállára sem, hisz ki hállára számítva tesz jót, az uszora kamatokra dolgozik.

Jeligéd: „Hass, alkoss, gyarapíts s a haza fényre derül.“

Minden államnak ereje polgárainak szellemi superioritásában, romlatlan erkölcsiében és gazdagságában rejlik. —

Ezeket a tényezőket emelni a legfőbb állampolgári kötelesség. — Kötelessége az egyszerű polgárnak úgy, mint az államférfinak. — Csak a célra vezető eszközök, a hatáskör és a történelem ítélőszéke előtti felelősség különbözik. —

zasztó volt őt nézni. Dúlt arcán és szikrázó szemeiben ott ült az a forrongó lélek; haja kuszált vala; szeme vadul villogott.

Egy pillanat alatt kirohan a teremből, s neki ront a sötét éjszakába.

Halotti esend honolt a teremben. Kérdőleg tekintettünk egymásra, s még sem tudott szólni egyikünk sem. Valami fogva tartotta nyelvünket.

Egy hét múlva a helyi lapok újdonságai között a következőket lehetett olvasni:

„Szerény Gyula hivatalnok már egy hete eltűnt lakásáról; valószínű, hogy öngyilkos lett, erre enged következtetni hátrahagyott irata.“

Nem levél volt ez irat, nem volt címeve senkinek, inkább kiszakított naplótöredéknek lehetne nevezni. Az a hitvány papír életunságról tesz tanúságot, élénken szól egy csalódott ember lelkiállapotáról. Amde beszéljenek a szavakba öltöztetett, sötét gondolatok.

„Te Föld, te vén Föld! mi vagy te a nagy mindenségben? Mije vagy te az embereknek? te, a ki megiszod az emberek véré, a ki beveszed esontjainkat, elkorhasztod, megrohasztod a gógós, büszke termetet; semmivé teszed a koponyát, a sokféle gondolatok műhelyét; egyenlővé teszed a királyt a koldussal. Huh! reszketek, . . . borzadok. Te szörny, te sár, te tehetetlen pocsolya! Te fogod befűdni az én tetememet is, nehogy az emberek, az állatok undorodva forduljanak el ledőlő maradványomtól. Te rejtéd méhedbe a hideg s a forrón szerető, a zsarnok és a szabadságért lángoló szívet.“

S ha még megtartaná egy helyen! . . . De ki hagyod vettetni méhedből a koponyát, a csontokat. A sötét szemüreg vakon bámul a semmibe, a csontot nyargalva viszi az eb szájában, az utrakérület pedig a kezek zúzzák porrá, s ez recsegve, ropogva hirdeti az embereknek a mulandóságot. Borzadok, ha arra gondo-

Szellemi képességek, értelmi fölény és műveltség hatalmi tényezők, minden országnak kincsébányái! . . . Akár a szellemi, akár az anyagi munka terén tekiüt-sük ezeket, a szerencsés birtokosnak biztosítják a pálmát! . . . De ha nincs meg a kellő erkölcsi alapjuk, veszélyt rejtenek méhökben! . . . Nincsen ugyanis veszélyesebb ember, mint a kibén a nagy szellemi tehetségeknek a jellem meg nem felel. —

Az állam ily fontos hatalmi tényezőkkel szemben nem maradhat közömbös, követeli már maga az elvontan vett státuscél, hiszen az állam cultur közület is. — Kötelessége ellenkezőleg mindazon intézményeket létesíteni, melyek a közművelődés és szellemi haladás előmozdítására s biztosítására szükségesek, — és szigorúan felügyelni, hogy a szellemi képességek párhuzamosan fejlesszenek az erkölcsi érzülettel. —

E célra szolgálnak a jól berendezett iskolák. —

Nagy fontossággal bírnak ezek minden államban, de kétszeresen fontosak minálunk, különösen azon idő óta, amidőn az 1879. évi XVIII. t. c. kimondotta a magyarnyelvnek minden népoktatási tanintézetben való kötelező oktatását. — Ezen idő óta minden népiskola egy templom, amely, midőn az általános emberi és vállaskölcsei műveltség csarnokaiba bevezet, észrevétlenül megtanítja a serdülő állampolgárt az állam iránti hűség és ragaszkodás szent köteleire. —

Tehát az állam érdekében áll minél tökéletesebben szervezni a népiskolákat. —

Az 1868. évi XXXVIII. t. c. kimondja a tanítás kötelezettségét és szabadságát; meghatározza, hogy kik állíthatnak fel népoktatási tanintézeteket és a felügyeleti jogot tartartja az összes iskolák felett az államnak.

Meghatározza az eseteket, a melyekben köteles a község községi iskolát felállítani s biztosítja még a jogot az államnak, hogy a szükséghez képest az ország különböző részeiben állami iskolákat rendezhessen be a községi iskolák mellett. —

Az állam élt is e jogával. — Különösen az utóbbi időben Muraközben is állított fel állami iskolákat. Hogy minő befolyást gyakorolnak majd azok Muraköz közművelődésére, arról csak azoknak lehet fogalmuk, kik az évi zárvizsgálatokon jelen voltak. —

Az eredmény mindenütt meglepő volt, de miután többször hálomást után irhatnék, csak a perlaki állami elemi iskoláról, illetve az ott elért eredményekről fogok röviden megemlékezni. —

Az iskola ezelőtt három évvel állítottatott fel. — Az idén volt 486 tanulója, azok közül csak 15 vagyis 3-2% magyar, a többi horvát. — Én Istenem, mit is tehet annyi gyermekkel 8 tanító 3 év alatt, hiszen a kezdet kezdetén alig lehetnek túl! . . . Bizonyos szent borzalommal lépsz a vizsgálati terembe; télsz, hogy nem azt fogod hallani, nem azt fogod tapasztalni, miért

lok: mivé leszek én száz év múlva a te moeskos méhedben, te szörny, a te piszkos öledben, te átkozott.

Borzalmas a te munkád, te vén Föld, — és mi emberek hozzád vagyunk kötve, nem mozdulhatunk rólad. Valahányat lépek, mindannyiszor azt vélem, mint ha lábaim alatt az elgondolhatatlan számú ember pora kiáltana fel hozzám: ne taposs, ne lépj rám, „ember“ voltam, kimélj! Hiszen te is így jársz, mert születted, . . . mert élsz, . . . mert te is . . . csalódtál.

Huh! ez a szó, . . . ez a szó adja kezembe a fégyvert. . . . Ne háborgassatok! . . . Igen, . . . az embernek két világa van: egyik látható, a másik láthatatlan; egyik a gyakorlati élet, másik az eszményi világ. Minél közelebb áll a kettő egymáshoz, annál közelebb áll az ember a tökélyhez; minél inkább intézők eszelekedeteinket eszményünkönkől kifolyólag, annál nagyobb joggal viselhetjük az „ember“ nevet. És ha . . . Hahaha! És ha nagy úr tátong e két világ között?! . . . Ki az, ki engem háborgatni merészel? Megyek már. Persze, igen-igen! . . . mert halál az élet. Ezt kitalálni nem kell sem ész, sem szív. Igen, az a nagy úr, az a tátongó úr engem elnyel. Ki az? — Ne háborgassatok!“

E zagyva gondolatok olvasása után ki merészi azt mondani, hogy ennek írója meg fog örülni? Talán már nem örül meg.

II.

Szerény Gyula esete néhány napig izgalomban tartotta városunk lakóit; azután elfeledték. Végezte kiki a maga dolgát: a gyümölcsáruló kofa ezután is csak ott nyelvelt a piac közepén, a boltoslegény tovább is csak ácsorgott az ajtóban, szóval: egy ember miatt még mem fordult ki a föld sarkából.

A fák levelei sárgaszínen himbálóznak a gallyak hegyein, a lombok között nem csicseregnek a kis tollasok. Nyugodni készül a természet, hervad, sárgul a növényzet, ép úgy, mint az a sötét ruhába öltözött

napról napra buzgó fohással járulsz az egek Urához, de másrészt titkos sejtelen tartja fogva kebledet, mely egy édes álomban ringat, nem tudod, mi történik körülötted, gépiesen hallgatsz a tanító szavára. — Fel van téve az első kérdés, körültekintő siri csend, vissza fojtod lélekzetedet, alig dobog szíved, elsáppadsz, reszketve várod a feleletet. — Meg van oldva; félálomban hallod a másodikat, harmadikat... századikat. Lelked percről percre lángra lobban, és hogy mit érzel kedvedben, megmondja azt az a gyémánt, mely ott ragyog pilládon. — És önkénytelenül azt rebegi ajkad, köszönöm tanító ur, ön híven megfelelt hivatásának! — Többet tett, mint amennyire emberi számítás szerint csak gondolni is lehetett; megtanította tanítványait édes anya nyelvünket oly csengően kiejteni s tisztán beszélni, hogy akik ma itt voltak, elmondhatjuk, hogy ennél szebb zenét sohasem hallottunk; elmondhatjuk, hogy ma értük meg életünk legszebb napját!...

„Tant vaut l'homme, tant vaut la fonction“ — mondja a francia példa beszéd; uram ön becsületes munkát végeztet.

*Amily fényes eredményeket mutatnak fel az állami iskolák, ép oly siralmas az állapot a felekezeti iskolákban. — Siralmas, mert azok nincsenek kellően felszerelve, nincsen azokba elegendő tanerő, és kevés kivétellel hiányzik a magisterekben a tanítási képesség s méginkább az akarat. — Két felekezeti iskola van reám bízva, mint ideiglenes iskola látogatóra, de zavarba jövök, ha a jelentéstételre gondolok!... Jelentésem csak két három szóból állhat: „Semmit sem találtam.“

Ezen állapotok javítására megyénk derék tanfelügyelője saját hatáskörében ugyan mindent elkövet, a közigazgatási bizottság meghozza a szükséges határozatokat, a szolgabíró maga részéről szintén minden követ megmozdít, de minden erély és ügybuzgóság megtörik a községek szegénységén!...

Ha nem akarja a status kötelességét, mely a kiskorúak feletti általános gyámjogából folyik, súlyosan megszegni; ha nem akarja megosztani a kiskorúakat azon joguktól, mely szerint maguknak a legáltalánosabb emberismereteket megszerezhetik; ha nem akarja kicsavarni a jövő nemzedék kezéből a létérti küzdelem nagy harcához szükséges eszközöket, hanem ellenkezőleg versenyképessé akarja őket tenni: akkor ezen bajokon segítenie kell. — Segíteni bármilyen módon. — Államnak s társadalomnak karöltve kell fellépni. — Súlyos politikai bűn volna itt a téglenség. — 60 ezer eubert vesztetnének el a magyar hazának. Ezt engednünk nem szabad. — Maguk kínálkoznak, fogadjuk be őket!... A magas kormány hivatva volna minél több állami iskolát felállítani, a társadalom pedig azokat, kiket a cultura békés fegyvere meghódított, számunkra megtartani. —

És végül kötelessége volna az államnak s társadalomnak egyaránt oda hatni, hogy a tanítók anyagi helyzetét javítsák, hogy azok a megélhetés keserű gondjaitól szabadulva, minden erejüket nemes hivatásuknak szentelhessek és bár egy hivatásának magaslatán álló, önértékes tanítóra nézve sértő volna talán az anyagi jutalmazás, egyes esetekben, mint kitűnő működés elismerésének nyilatkozata, buzdító és erőteljes emelő hatással bírhatna. — Ez pedig egy „Muraközi Kultur-egylet“-nek volna főhivatása. „Dolgozzunk! Én hiszek és remélek.“

Szmodics Viktor.

B.-Füred, július 22. 1886.

Tekintetes szerkesztő úr!

A Balaton gazdagabb lett egy vitorlással.

Észerházy Miklós és Károlyi László grófok „Álmod“ nevű nagy yachta lett mult vasárnap — 18-án — délelőtt vízre bocsátva.

lánnya amott az erdő szélén, a ki egy terebélyes, vén fa tövében fejt a fa derekához támasztva, állva bámul a vidékre, s meg-megrezzen, valahányszor egy-egy zörgő levél pereg le előtte a fa ágáról.

— Hol vagy Gyula? Gyulám! — susogta a lányka. — Eh, de milyen vagyok én?! Hiszen nem szeretett, soha sem beszélt velem, — vizsgálgatta önmagát, — hogy tudok én búslui miatta, mikor ő mást szeretett? Nem. Nem szeretem. Nem szabad, nem fogom őt szeretni. És megindult. Ment vissza a város felé, ott betért egy csinos külsejű ház kapuján.

— Soha se emészsze magát Etelka kisasszony, — szólítja meg őt a kapuban ácsorgó kofa, — nem érdemli meg az az ember; „gombház, ha leszakad, lesz más,“ hiszen még a nótában is benn van.

— Hát már ez is tudja? — suttogá csendesen a beteg, — ez is tudja, hogy „ő“ miatta vagyok beteg, hogy érte élek, hogy érte halok meg. Ej, Gyulám, Gyulám, hol vagy? Csak azt tudnám: hol vagy?

Vámosyné, a máskor örökké derült Vámosyné pedig otthon sirdogált, szobájában csavargatta zsebkezdőt; s mikor Etelka belépett, az anya elfordítá arcát, hogy az a szenvedő lány ne lássa az ő veresre sirt szeméit, ne tudja meg, mennyi bánatot és tépelődést okoz neki.

Folyton sárgult, fonnyadt a lány, miként az őszi lomb. Arcáról eltűnt a rózsá, szeméi mélabúsan fénytelenek, olyan volt, mint az élőhalott. Az anya félt minden éjszakától, mert akkor a leányt elérte a láz. Volt dolga az orvosoknak, egyik kijött, a másik be, s mindegyik avval köszönté a másikat, hogy a betegség a szivben rejlik, a szervi szivbajnak halál az orvosa.

S ha beköszörtött a sötét éjszaka: akármint csitgatták is a beteget, akármint sirtak is a szülő, akármint könyörögtek is neki, hogy ne daloljon, de azért a beteg még is énekelte szakadatlanul egész éjen át:

„Volt nekem egy szép szeretőm,

Nem is olyan régen.“

Elmult az éj, elmult vele a láz is. A lány fölkel, anyja kérdéseire válaszolva azt mondta, hogy nem tud semmit arról, mintha ő oly rosszul lett volna az éjszaka. És fogott, fogott szemlátomást. (Vége köv.)

Hagyományos szokás szerint a hajóknak is van keresztanyjuk, kiknek az a teendőjük, hogy amint a hajót megereszti a vízre, a keresztanya a hajó orrán lógó teli boros üveget egy jelmonddal a hajó oldalához üti, melynek el kell történie, mielőtt a hajó a vizet érni.

Az „Álmod“ keresztanyja *Wiszkidenszky* Anna kisasszony volt Torontálmegyéből, Zombolyáról; s az ifjú kisasszony annyira gyöngéd volt kereszt-nya vagy leánya iránt-e? nem tudom az igazat éltalálni, semleges neme pedig a magyarnak nincs, mondom annyira gyöngéd volt, hogy jelmondatának: „Isten óvja a rajtad levőket“ elmondása közben nem vágta kereszt gyermeke — meg van a semleges nem — orrához az üveget, de amit helyreépített egy ottan álló hajó munkás.

Eljen a gyöngéd keresztanya! A yacht-egylet által rendezett versenyek megkezdődtek; programja is megjelent, kapható Koller Károly úr kereskedésében, ára két kr., tehát könnyen megszerezhető.

Mindazok kedvéért, kiket e versenyek érdekelnek, a még hátralevőket ide jegyzem; hiszen, lesz a t. olvasók között olyan, ki egyik vagy másik napon megjelenend s gyönyörködik a tréfás vagy komoly versenyben.

Július 27-én. 1. Bajnoki uszó-verseny a Balatonon.

2. Nemzetközi gyors uszás. 3. Akadály uszás.

Július 29-én. 1. Gig-verseny. 2. Hölgyek sandolin-versenye. 3. Sandolin-verseny. 4. Szalag vagy sipkharca a vízben.

Augusztus 1-én. Gig-verseny. 2. Lándzsa-harc.

Augusztus 3-án. 1. Búvár-verseny. 2. Búvár táv-verseny. 2. Kacsá vadászat. 4. Bug-spreet járás.

A versenyek tartanak augusztus 5-ig bezárólag mindennap, csak hogy az itt nem említett napokon a yachtkor versenyek van, mi a parton levő vendégekre csak akkor érdekes, midőn egy fél, vagy egész napi távollét után győzelmesen vagy bukottan bevonulnak.

Az Anna bái meghívók is szétküldtek. Belépti-díj személyenkint 2 frt. Jegyet azonban csak a meghívó előmutatása mellett kaphatni e hó 26-tól fogva Koller Károly és Marton Alajos urak kereskedésében B.-Füreden.

Kanovics György.

A zalamegyei gazdasági egyesület hivatalos értesítője.

Jegyzőkönyve

a zalamegyei gazdasági egyesület Keszthelyen 1886-ik évi július hó 5-én tartott rendes közgyűlésének.

(Vége.)

36. 146.—1886.

Zalamegye közönségének átirata a tenyészbikák elszállításáról körül teljesített közreműködés alkalmából.

Zalamegye közönsége a t. é. május 3-án s folytatva tartott közgyűléséből 8069/4. jk. sz. a. értesítvén az egyesületet, miszerint a megye alispánjának a közgyűlésben előterjesztett jelentésével tudomására hozván a szarvasmarha tenyésztés előmozdítása érdekében alkotott megyei szabályrendeletnek végrehajtása körül tett intézkedések eredménye, örömmel értesült arról is, hogy a gazdasági egyesület az állam által a községek részére adott illetégek a kormány által beszerzett — tenyészbikák elszállítását és kiosztását saját kiküldött tagjai által és az egyesület költségén teljesítette, a miért elismerő köszönetet azon kérésre kapcsán fejezi ki, hogy a hatóságoknak ez irányban teendő további intézkedéseit közreműködésével ezentul is támogatni sziveskedjék —

tudomásul vétetett — s a kért közreműködésnek teljesítése a jövőre is megajánlatott. —

37. 147. 176.—1886.

Ménosztályozásra utazó megyei lötenyész bizottmányi tagok vasuti vitelbére iránti intézkedésről.

A nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur az egyesületnek a folyó 1886-ik évi május 2-iki közgyűlése 20/47. sz. a. intézkedése folytán t. é. május 28-án 123/1886. sz. a. hozzá érkezett felterjesztéséből értesítvén Svasits Benó alispán urnak lötenyész bizottmányi elnökké megválasztásáról és a megyei lötenyész bizottmány újból alakításáról, folyó é. május 30-án 30281. sz. a. kelt leiratában örömeinek adott kifejezést azon buzgalom és ügyességetért, melylyel a gazdasági egyesület összes tagjai a lötenyész ügye iránt viseltetnek, melynek legújabb nyilvánulása a lötenyész kerületek alakítása s a kerületi elnökök megválasztása.

Sajnálattal kénytelen azonban kijelenteni, miszerint az egyesületnek azon kívánalmát, hogy az állami ménosztályozásra utazó lötenyész bizottmányi tagoknak vasuti vitelbére az állam által megtérítessék, nem teljesítheti, mivel ezen eljárás az egész országban sehol sem lévén gyakorlatban, egy megye részére kivétel nem tehet.

E leirat tudomásul vétetett. Minthogy azonban az állami ménosztályozásnál a megye lötenyészési érdekeinek képviseltetése felette fontos és egy a lötenyészéssel foglalkozó gazdaközönség, valamint közzgazdasági tekintetből is nagy horderejű, elhatározott, miszerint a lötenyész bizottmány évenként kellő időben összeülvén, hat tagot válaszszon, akik a ménosztályozásra a megye lötenyészési érdekeinek képviselőre megjelenni hivatva lesznek, — s ezeknek vasuti bérei is az egyesület által megtérítetni fognak.

Erről Svasits Benó megyei lötenyész bizottmányi elnök ur, egy a lötenyész kerületi elnök urak azon felkérésrel értesítetnek, hogy a megválasztandó tagokat az elnökségnek jó előre tudomására hozni sziveskedjenek. Egyesületi elnök ur kijelenté, hogy a vasuti vitelberek mérséklése végett az illető vasuti társaságok igazgatóságait megkeresni fogja.

E végzés a költségvetésnélleendő használatra Hanty Károly pénztárnok urnak kiadandó.

A perlaki járási lötenyész kerület elnöke megválasztásáról.

A perlaki szolgabírói járás területére terjedő VIII-ik megyei lötenyész kerület elnökéül

Szabó Imre ur egyhangulag megválasztott, s ennek az ügy fontossága tekintetéből az egyesületnek becses személye iránt nyilvánult osztatlan bizalmánál fogva reménylett szives elfogadására külön megkereső levélben felkérteni határozottat.

39. 142.—1886.

Fiumében felállítandó Import és Export társaság létesítése érdekében.

A „Hevesmegyei gazdasági egyesület“ a f. 1886. évi ápril 19-én Egerben tartott választmányi üléséből kelt átiratában értesítvén az egyesületet, hogy azon alkalomból, mert terményeink, valamint iparcikkeink ára naponta alászáll, virágzásnak indult mezőgazdaságunkat és iparunkat komoly veszély fenyegeti, minthogy oda jutottunk, hogy sem a mezőgazda, sem az iparos áruit értékesíteni nem bírván, a nemzet ezen két productiv osztálya, mely a nemzet zöme, a tökéletes elszegényedésnek néz elé, mely bajon csak is kereskedelmünk fejlesztése, a világpiacokkal való érintkezés, idegen piacoknak a kereskedelmi érdek közösségbe való bevonása által vél segíthetni, mért is egy Fiumében felállítandó Import és Export társaság létrehozását tartja célravezetőnek, miáltal miglen bajainkon segíthetnénk, egyetlen kikötő városunkat is emelők — a nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszter urhoz egyetlen tengeri kikötőnkben Fiumében létesítendő be- és kiviteli Import és Export társulat létrehozása iránt feliratot intézett azon felkérésrel, hogy ezen eszmét figyelmére méltatni és a kezdeményezést kezei közé venni méltóztassék, — a megküldött feliratot pártoltatni, s az egyesület véleményét vele közölni kéri.

A felolvasott felirat a nmgú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz intézendő felirattal pártoltatni, erről, s hogy a felirat az egyesület osztatlan helyeslő véleményével találkozott, a megkereső egyesület kívánatára értesített határozottat.

40. 143.—1886.

Bornak szeszszel, cukorral javítása esetében minőségnek a termelő pincéjére és a bor forgalomba hozatalakor a palackokra e felirattal „Szeszszel javított bor“ kitüntetését elrendelő törvény alkotása végett a nmgú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszter urhoz intézett feliratát a komárommegyei gazdasági egyesület 115/1886. sz. a. pártolás végett megküldvén tudomásul vétetett.

41. 154.—1886.

Komárommegyei gazdasági egyesület az erdélyi részeken előállított, Romániában értékesített áruk készítése s beszerzési helye, minősége, mennyisége s ára constatálata végett a nmgú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz 156/1886. sz. a. intézett feliratát pártolás végett megküldvén tudomásul vétetett.

42. 170.—1886.

Megegyi hitelintézet létesítése, s községi hitel szövetkezetek szervezése iránt tett indítvány.

Felolvastatván Hensch Árpád ur indítványa egy oly „megyei hitelintézet“ létesítése iránt, melynek célja leendő olcsó hitel nyújtása által a nép termelési képességét fejleszteni, mi „községi hitel szövetkezetek“ nagy számban szervezése által remélhetni

elviileg elfogadtatott, s a részletes javaslat előterjesztése egy bizottságra bízott azon utasítással, hogy munkálata elkészítése tekintetéből szakértők véleményét is hallgassa meg; — a bizottsági tagoknak a jövő közgyűlésen javaslatkép előterjesztésével elnök ur megbízottat.

Tekintve pedig, hogy a termelő és fogyasztó közötti közvetlen összeköttetés által az első kézből való beszerzés a közbenjárók használatát nélkülözhetővé tévén, ezek díjazásának és a kereskedelmi közvetítés nyereségeinek megtakarításával egy a termelő, gyártó, valamint a fogyasztó is előnyben részesül, a kiküldött bizottságnak feladatául tűzetik ki az is, hogy tanácskozásait ez irányban is kiterjesztvén, — a hitelszövetkezetekkel kapcsolatban ily tudakozó s közvetítő üzletág szervezése iránt is adjon véleményt s esetleg részletes javaslatot.

43. 155. 177.—1886.

A törvényes kamatlábnak 6%-ra leszállítása, — az árvitári biztosítéki szabályoknak enyhítése iránt.

Olvasatván a komárommegyei gazdasági egyesületnek 159/1886. sz. a. kelt átirata, melylyel a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz a törvényes kamatlábnak 8%-ról 6%-ra leszállítása s minden pénztézet, tehát minden takarékpénztárra is kötelező kiterjesztését elrendelő törvény alkotása végett intézett feliratát megküldvén, pártoltatni kéri.

A felolvasott feliratnak hason szellemű felirattal támogatása elhatározottat.

Ezzel kapcsolatban azonban — minthogy a megyei árvitári kölcsönöknek a törvényen alapuló jelenlegi biztosítási szabályai oly szigorúak, hogy a realis biztonság mellett is a kölcsönhöz juthatás az igényeknek megfelelőleg legtöbbször el nem érhető, s e miatt a forgalomból sok oly tüke elvonatik, amely mezőgazdasági hasznos befektetésekre okszerűen s a közzgazdaszatra is productive felhasználható, — a hitelintézet, s hitelszövetkezetek iránti javaslatával megbizott bizottság azzal is megbizatik, hogy az árvitári biztosíték törvényen alapuló jelenlegi állapotát is tanulmányozván — e tekintetben is terjeszsen elő okadatot véleményét. —

tanár és az országos balneológiai egyesület elnökének vegyelemzése nyomán

10,000 vízsúlyrészben		
szénsavas natron	30-894.	
chlornatrum	7-281.	
kénsavas natron	1-145.	
szénsavas mész	6-553.	
magnesium	2-759.	
kovasav	0-818.	
állandó alkatrészek		49-450
összes szénsav	47-760.	
ebből levonva a kötött szénsavat	16-761.	30-999
Összes alkatrész		80-449.

Összehasonlítás

	RADEIN	PETAN CZ
Állandó alkatrészek 10,000 vízsúlyrészben	48-639.	49-450
Szabad és felig kötött szénsav	43-158.	30-999
Összes tartalom	91-797.	80-449.

A radeini gyógyforrás Igazgatósága.

Felélő szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

2140. sz. tkv. 1886.

Arverési hirdetés.

A zalaegerszegi királyi törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy **dr. Czinder István** ügyvéd végrehajtónak **ifj. Varga József** végrehajtást szenvedő elleni 167 frt 47 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi királyi törvényszék területén lévő, Bezeréd és Zala-Koppány községek határában fekvő, a zala-koppányi 213. számú telekjegyzőkönyvből A. 7. 1038. hrszámú ingatlanból ifj. Varga Józsefet illető $\frac{1}{10}$ részre 118 frtban, az 1035. hrszámú ingatlanból ugyanőt illető $\frac{1}{10}$ részre 38 frtban, a bezerédi 266. számú telekjegyzőkönyvből A. 7. 104. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető $\frac{1}{10}$ részre 198 frtban, a bezerédi 72. számú tjkvbeni A. I. 494. hrszámú ingatlanból ugyanőt illető $\frac{2}{10}$ részre 54 frtban, az 570. hrszámú ingatlanból ugyanőt illető $\frac{2}{10}$ részre 19 frtban, a 730. hrszámú ingatlanból ugyanőt illető $\frac{2}{10}$ részre 12 frtban, a 794. hrszámú ingatlanból ugyanőt illető $\frac{2}{10}$ részre 21 frtban, a 833. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető $\frac{2}{10}$ részre 6 frtban, a 908. hrszámú ingatlanból ugyanőt illető $\frac{2}{10}$ részre 25 frtban, a 945. hrszámú ingatlanból ugyanőt illető $\frac{2}{10}$ részre 60 frtban — az 1093. hrszámú ingatlanból ugyanőt illető $\frac{2}{10}$ részre 58 frtban; és végre az 1148. hrszámú ingatlanból ugyanőt illető $\frac{2}{10}$ részre 51 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1886. évi szeptember hó 24-ik napján délelőtt 10 órakor** a bezerédi községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 18 frtot, 3 frt 80 krt, 19 frt 80 krt, 5 frt 40 krt, 1 frt 90 krt, 1 frt 20 krt, 2 frt 10 krt, 60 krt, 2 frt 50 krt, 6 frtot, 5 frt 80 krt és 5 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zala-Egerszegen, 1886. évi június hó 18. napján.
A királyi törvényszék mint telek-könyvi hatóság.

5565/4k. 1885

Arverési hirdetés.

A tapolczai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy **LUSZTIG JÓZSEF** végrehajtónak Szücs Antalnak szül. **ORBÁN ROZÁLIA** végrehajtást szenvedő elleni 245 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék (a tapolczai kir. jbiróság) területén lévő, s a l-istváni 99. sz. tjkvben I. 1—2. sz. a. felvett ingatlanoknak előbb Orbán Rozáliát illetett, de a végrehajtási zálogjog bekebelezése után Orbán János és neje Pap Borbálára ártit $\frac{1}{3}$ -ad részére s miután ezen ingatlanoknak kikiáltási ára az 500 illetve a 200 frtot meg nem haladja, az 1881. évi 60. t. c. 143. §-ának rendelkezéséhez képest ugyanezen ingatlanoknak Orbán Jánost és Pap Borbálát illető s a végrehajtási zálogjog által nem érintett $\frac{2}{3}$ -ad részbeni jutalékukra is, tehát az egész I. 155. és 156. hr. számú zsellértelekre 474 frt s az ugyanazon tjkvben 7. 655. hr. sz. a. felvett szőlő és pincének előbb Orbán Rozáliát illetett, jelenleg pedig Orbán János és neje Pap Borbála nevében álló $\frac{1}{3}$ -ad részére 396 frt 67 kr: ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy az **1886. évi szeptember hó 21-ik napján d. e. 10 órakor** a les-istváni község háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt i. ü. m. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Tapolczán, 1885. december 16. án. A kir. jbiróság tlkvi hatóság.

OSZTERHUBER
kir. eljárásbíró.

646/tk. 1886.

Arverési hirdetés.

A tapolczai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Özsterreicher József** és neje **Weisz Rozalia** végrehajtónak **Enyingi Péter** végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tőke követelés és járul. iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék (a tapolczai kir. jbiróság) területén lévő, s a l-tomaji 91. sz. tjkvben I. 1—10. sorsz. a. felvett ingatlanoknak Enyingi Pétert még a helyszíneléskor illetett fele részbeni jutalékára, s miután ezen ingatlanoknak kikiáltási ára külön-külön az 500 illetve 200 frtot meg nem haladja, az 1881. évi 60. t. c. 156. §-ának rendelkezéséhez képest ugyanezen ingatlanoknak a 6248/1885. sz. végzéssel Enyingi Péterre ártit fele részére is, tehát az egész 1—10. sorsz. a. felvett ingatlanokra és pedig a 137. hrsz. ház, udvar és kertre 336 frt, a 382. hrsz. szántóföldre és rétre 23 frt, a 454. hrsz. szántóföldre 96 frt, a 485. hrsz. szántóföldre 50 frt, a 499. hrsz. szántóföldre 52 frt, az 559. hrsz. rétre 72 frt, az 589. hrsz. szántóföld és rétre 53 frt, a 707. hrsz. szántóföldre 86 frt, a 802. hrsz. szántóföldre 126 frt s a 850. hrsz. szántóföldre 26 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1886. évi szeptember hó 24-ik napján d. e. 10 órakor** a l-tomaji község háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tapolczán, 1886. évi március hó 6. napján.
A kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Előadó távollétében:
KAZALY
kir. eljárásbíró.

1369. 1886.

Arverési hirdetés.

A tapolczai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Mórocz Péter** végrehajtónak **Baki Károly** végrehajtást szenvedő ellen 60 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék (a tapolczai kir. jbiróság) területén lévő, s a k-eörsi 211. sz. tjkvben 7. 2288. hrsz. a. felvett szőlő és pincének Baki Károlyt illető $\frac{1}{12}$ -ed részbeni jutalékára 21 frt 67 kr., továbbá az ugyanazon tjkvben 2716. hrsz. ingatlanok Baki Károlyt illető $\frac{1}{12}$ -ed részbeni jutalékára s miután ezen ingatlanok kikiáltási ára a 200 frtot meg nem haladja, az 1881. évi 60. t. c. 156. §-ának rendelkezéséhez képest ugyanezen ingatlanok öz. Baki Lászlónak szül. Boeska Erzsébetnek, Baki András, Baki Gáspárt, Baki Istvánt, Baki Mária és Baki Zsigmondot illető $\frac{1}{12}$ -ed részbeni ingatlanra is, tehát az egész 2716. hrsz. erdőre 34 frt; mégis a kőv-eörsi 1403. sz. tjkvben 7. 275. hrsz. a. felvett ingatlanok előbb Baki Károlyt illető $\frac{1}{12}$ -ed részbeni jutalékára és miután ezen ingatlanok kikiáltási ára az 500 frtot meg nem haladja, a már érintett törvényszakaszk értelmében ugyanezen ingatlanok másik $\frac{1}{12}$ -ed részére is, tehát az egész jelenleg Kövesy Mihály és neje Baki Mária nevében álló ház, udvar és kertre 400 frt s végül a rendesi 238. számú tjkvben 7. 1—2. sorsz. a. felvett ingatlanoknak Baki Károlyt illető $\frac{1}{6}$ -od részbeni jutalékára s a már érintett törvényszakaszk értelmében ugyanezen ingatlanoknak Baki András, Gáspárt, Istvánt, Mária és Zsigmondot illető $\frac{1}{6}$ -od részbeni jutalékukra is tehát az egész 7. 799. és 858. hrsz. szántóföldekre 145 frt ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok és pedig a kőv-eörsi határában fekvők **1886. évi szeptember hó 7-ik napján d. e. 9 órakor** a kőv-eörsi község háznál, a Rendes határában fekvők pedig **1886. évi szeptember hó 7-ik napján d. u. 2 órakor** a rendesi község háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt i. m. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Tapolcza 1886. május 18-án. A kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

OSZTERHUBER
kir. eljárásbíró.

Első minőségű
valódi pugliai
GÉPOLAJ
(Olivenöhl)
a legjutányosabb áron kapható
Rosenthal Ignác és fia-nál
ZALA-EGERSZEGEN.

339/kig. 1866.

Hirdetés.

Zala-Egerszeg rend. tan. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy az ugynevezett paputára nyitandó új utca területén még hátralévő 4 ház hely **folyó évi július hó 25-én délután 3 1/2 órakor** a helyszínen elárvereztetni fog. Felhivatnak az árverezni óhajtok, hogy a kitézött helyen és időben megjelenni sziveskedjenek. A feltételek a polgármesteri hivatal helyiségében megtekinthetők.

Zala-Egerszeg 1886. július 22.

NÉMETH ELEK
főjegyző.

KOVÁCS KÁROLY
polgármester.

2341/tkv. 886.

Arverési hirdetés.

A z-egerszegi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **keszthelyi takarékpénztár** végrehajtónak **Baron Sarolta** férj **Skopál Adolfné** s társai mint Baron Márton és neje Unger Cecília örökösei végrehajtást szenvedők elleni 600 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a z-egerszegi kir. törvényszék területén lévő, Z. Koppány községben fekvő, a z-koppányi 284. sz. tjkvben foglalt Baron Mózes, Benó, Betti, Jakab, Katalin, Karolin, Rozália és Johanna kiskorúak nevében álló A. 7. 32. hrsz. alatti belsőségre 618 frtban, a 7. 786. hrsz. ingatlanokra 168 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1886. évi szeptember hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor** Zala-Koppány község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 61 frt 80 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zala-Egerszegen 1886. évi június hó 30-án.
A kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság.

152/v. 1886.

Arverési hirdetés.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 192. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. jbiróság 1474. számú végzése által **Áldási Ignác** budapesti lakos végrehajtató javára **Steiner és neje** váliczkai lakosok ellen 800 frt tőke és ennek járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 450 frt 22 krra becsült szobabeli butorok, ruhaneműek, hámos lovak, gazdasági eszközök és szarvas marhákból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínen vagyis Váliczkán leendő eszközzésére **1886-ik év július hó 29-ik napján délelőtt 11 óra** határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegen 1886-ik évi június hó 30.

NAGY SÁNDOR
kir. bir. végrehajtó.

A valódi dr. Popp J. G.-féle
Anatherin-Szájviz
Főtituma hatvan gyogghatásában a száj és fogaknál, mint szinte a
dr. POPP J. G.-féle növényi fogpor
elhárítja az oly alkalmatlan fogkövet, a fogaknak vakító féhérséget kölesönöz,
s föntartja a fogmázt.
Orvosi vélemény nyilatvánítás.
A dr. POPP J. G. cs. k. udv. fogorvos ur Bécs, I. Bognergasse 2. Anatherin szájvize nemcsak a szájaknak kellemetlen bűze, a lyukak fogak s a dohánybűz ellen, hanem a foghús sorvadása, a scorbüt s a fogfájásoknál is az alulirtó által a legjobb sikerrel használtatott s alkalmaztatott.
Hohenmannth (Csehország).
Soldan János, cs. k. főseborvos a 9. huszárezrednél.
KAPHATÓ: Zala-Egerszegen Kaszter Sándor; Unger Domonkos, Szent-Gróthon Botly Péter; Keszthelyen Braun P., Sárospatakon Stámborszky L., Tapolczán Glázer S., Alsó-Lendván Kiss Béla, Mura-Szombathán Böles Béla, Vasvártól Bertalanfi V., Körömden Boor Béla és Sonnenfeld örökösének gyógyszerárúháiból.

44. 178.—1886.

Az árpa kiállítás iránti intézkedés.

Bogyay Máté ur a Keszthely vidéki gazdakör elnöke előadván, hogy a kör miként a múlt évben, úgy a folyó évben is Keszthelyen árpa kiállítás rendezését határozta el oly célból is, hogy esetleg az országos árpa kiállításban részt vegyen, indítványozta, hogy a kiállításban a „zalamegyei gazdasági egyesület“ — s ne csak e kör — hanem a megye egész területe árpa terményére kiterjedve collectív kiállítással vegyen részt.

Az indítvány helyeslőleg elfogadtván, elhatározott, miszerint a folyó 1886-ik évben esetleg megtartandó országos árpa kiállításban a zalamegyei gazdasági egyesület collectív kiállítással résztveszen, melynek rendezésével s kivételével a Keszthely vidéki gazdakör által kiküldött bizottság bizatik meg, miért is az árpa mustrák a keszthelyi kör által tartandó előleges árpa kiállításra Deininger Imre rendező bizottsági elnök urhoz küldendők be.

A kellő értesítések kibocsátásával elnök ur bízott meg.

45/179.—1886.

Cseléd szegődési-ido kérdésében.

Felemlítettén, hogy a külső, vagy is mezőgazdasági cseléd szegődési idejére nézve nem tartatik szigorú záradó, s a Zalamegyében némileg szokásos idő is t. i. február 1—5-ig nincs összhangzásban a szomszéd megyékben szokásos cseléd szegődési idővel, — mint hogy felemlített az is, hogy Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun megye által ez szabályrendeletileg rendeztetett volna,

megyei alispán ur megkéretni határozott, hogy a mennyiben ily szabályrendelet a jelenlegi törvény keretében alkotható — a f. 1886-ik évi szeptemberi megyei közgyűlésre ily szabályrendelet hozatala iránt javaslatot — ellenkezőleg pedig a törvénynek oly irányu megváltoztatása végett a kir. kormányhoz felirat iránti indítványt előterjeszteni sziveskedjék, hogy a beszegődési idő szigoruan meghatározott időre kötelezőleg megyei szabályrendeletileg korlátozathassék.

46/172. 167. 173. 171.

Szűcs Zsigmond ur dergeci — Csillagh Gyula ur bekeházi — ifju Háczky Kálmán ur esab-rendeki földbirtokosok, főt. Varga Tamás ur gógántai plebános az 1886-ik évi január 1-től kezdve az egyesület rendes tagjain felvették, Szűcs Zsigmond, Csillagh Gyula, s ifju Háczky Kálmán urak az állattenyésztési s földmívelési, főt. Varga Tamás ur a földmívelési s kertészeti szakosztályba osztattak.

Erről ök a felvételi okirat s jelen végzés kiadásával, úgy az első m. ált. biztosító társaság soproni főügynöksége, a „Zalamegye“ című lap kiadója, s Hany Károly pénztárnok ur értesítettni határozattak.

47.

A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet évkönyvének, s az itt fennállott „Georgicon“ történeti vázlatának teljes elismerést és dicséretet érdemlő szakavatott megrásáért

Deininger Imre igazgató urnak, mint a kitaró munkásságot igénylő jeles mű írójának a közgyűlés jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott.

48.

A jelen jegyzőkönyv hitelesítésével Sövegjártó Lajos, és Farkas József urak bizattak meg s teljesítésére felkérttek.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök ur Deininger Imre urnak a terem szives átengedésséért úgy néki s a t. tanár urnaknak és a megjelenteknek a buzgó közreműködésért köszönetét fejezvé ki, a közgyűlést befejezték nyilvánítá. — Km. — Háczky Kálmán m. k. elnök. Szigethy Antal m. k. titkár. Sövegjártó Lajos m. k. Farkas József. —

Szabályrendelet-tervezet

a tüzendőrségről.*)

1. §. Minden ujház, pajta, szérű építése és régi ház lényegesebb átalakítása vagy kijavítása is, a terv bemutatása mellett csak az illető községi előjáróság engedélyével kezdhető meg.

2. §. A községi előjáróság az építési engedély tárgyában előterjesztendő kérelem folytán a helyszínén, folyamodó és a szomszédok közbenjöttével és szükség esetén szakértő meghallgatása mellett vizsgálatot tart, és a tüzendőri szempontok figyelembe vételével, s az építkezés biztossága és a szomszédok által esetleg előterjeszthető kifogások alapos megbirálása után az építési engedély megadása vagy megtagadása iránt elsőfokulag határoz és határozatát az érdekeltekkel írásban közli.

3. §. A községi előjáróság ezen határozata ellen az érdekeltek 15 nap alatt a járási szolgabíróhoz felfolyamodhatnak, ki szükség esetén szakértők közbenjöttével újabb helyszíni szemlét tarthat és másodfokulag határoz.

A járási szolgabíró határozata a megye alispánjához felelbezhető, akinek harmad fokban hozott határozata ellen azonban további fellebezésnek nincs helye.

A felelbezés jogerejű elintézéséig az építés meg nem kezdhető.

4. §. A csűrök, istállók s más gazdasági épületek a lakházaktól és a szomszédok hasonló épületeitől lehetőleg tüzmentes távolban építhetnek.

Azon esetre pedig, ha az új épületek a helyi viszonyoknál fogva nem lennének a szomszédok már fennálló épületeitől tüzmentes távolban építhetők, — az

*) A tüzendőrségről szóló eme megyei szabályrendelet-tervezet a májusi rendes közgyűlésen bemutatattván, a közgyűlés, tekintve ezen szabályrendeletnek úgy a tüzendőrség, mint a közbiztonság és építészeti rendszertre kiható fontosságát, elhatározta, hogy az a minden oldalú tárgyalás alaposságához szükséges előzetes tájékoztatás végett kinyomtatattván és a törvényhatósági bizottság tagjainak megküldetvén, érdemlőleg a folyó évi szeptember havi közgyűlésen tárgyalassék. —

új épületek tüzmentes (cserép, bádóg vagy palakó) tetővel látandók el.

A takarmány, természetmennyek és tüzelőfa készletnek a községben összehalmazása lehetőség szerint megátalándó.

5. §. A tűz terjedésének meggátolása végett az épületek közé élő fák, s lehetőleg gyümölcsfák ültetendők.

6. §. Uj községek építésénél, valamint akkor, ha valamely községben elemi csapások folytán nagyobb számú lakházak vagy egész utcák újból építése történik, — ha tüzendőrségi vagy közegészségi mozzanatok szükségessé teszik, — az alispán a község vagy a járási szolgabíró előterjesztésére elrendelheti, hogy az új építkezések hatóságilag megállapított szabályozási terv szerinti eszközöltesse.

A szabályozási terv a járási és a kir. építészeti hivatal által a község és az érdekeltek meghallgatása után állapítandó meg.

A megállapított szabályozási terv a községnél közzszemlére kitétetik, s az ellen a közzszemlére kitétel napjától számított 8 nap alatt a község és az érdekeltek felszólámlással élhetnek. A felszólámlási határidő leteltével a szabályozási terv, az esetleg beérkező felszólámlásokkal együtt az alispánhoz jóváhagyás végett felterjesztetik, ki a felszólámlások felett s a szabályozási terv jóváhagyása vagy módosítása iránt felelbezés kizárásával határoz.

7. §. Padlás szobák építése csak tüzmentes anyaggal fedett házaknál engedélyezhető.

8. §. Ujházak kémény nélkül, vagy fákéménnyel való építése tiltatik.

Kéménynélküli házak lényeges átalakítás esetén szintén kéménnyel látandók el.

9. §. Ujház építése, vagy régi ház lényeges átalakítása esetén, a kéményeknek kétféle alakja engedélyezhető:

a) mászható kémény, legalább 48 centimeter méretű oldallal;

b) orosz kémény (cylinder) kör alakú 18-20 centimeter átméretű nyílással.

10. §. Mászható kémény bármely épületnél, orosz kémény azonban csak cserép és faszindely, vagy tüzmentes anyaggal fedett épületeknél alkalmazható.

Pléh kürtök alkalmazása szalma és nád fedeli épületeknél szintén tiltatik.

11. §. A kémény falak legkisebb vastagsága 16 centimeter, s lapra fektetett és mészhabarcsba rakott téglából építendő.

Élére állított téglával kémény falat rakni nem szabad.

12. §. A kémények — ide értve az orosz kéményeket is — belső oldalfalai kisimítandók.

13. §. Egy orosz kémény (cylinder) rendszerint csak két, legfeljebb három tüzelő vagy fűtő kürtöt fogadhat be, s ha netán több alkalmaztatnák, az esetben a kémény átmérője 5 centimeterrel bővítendő.

14. §. Egy és ugyanazon orosz kéményben (cylinder) a kürtő nyílások csak különböző magasságban vezethetők; a torkolati nyílások egymás alatt legalább 50 centimeterrel állhatnak.

15. §. Szaru, vagy bármennyű épületfát a kémények falába berakni tilos. — Az épületfák a tetőn akként helyezendők el, hogy az épületfák bármennyű fáját, a kémény belső oldalától legalább is 15 centimeter vastag mész vakolatba rakott fal válassza el.

16. §. A kémények — ide értve az orosz kéményeket is — a tető ormozata felett legalább is egy méter magasságig építendő.

Ha a kémény egy szomszédos tüzfal mellett nyulik fel, akkor ezen tüzfal felső párkányán felül kell legalább is egy méter magasságig kinyulnia. Ha pedig az épület magasabb épületektől van körülveve, akkor a kéménynek oly magasra kell nyulni, hogy az a szabad légáramlat vonaláig érjen.

17. §. A kémények sepréséről s a kéményseprőknek e részben fennálló köteleseiről s a „kéményseprés iparról“ 1884. évi szeptember 9-én 15002. szám alatt megállapított, s a nagyméltóságú földmívelési, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium által jóváhagyott megyei szabályrendelet intézkedik.

Ezen kívül azonban köteles a kéményseprő oly esetekben, midőn a kémények rendszeres seprésében az illető háztulajdonos vagy lakó által akadályoztatik, a községi előjárósághoz jelentést tenni, ki az akadályok elhárításáról azonnal intézkedni, egyszersmind a kéményseprés megakadályozóját a szolgabíróknak megbüntetés végett feljelenteni tartozik.

18. §. Sütő kemencéket és tüzelésre szánt helyiségeket más háza mellé, vagy ereszre alá építtetni, vagy saját ereszre alá helyezni, valamint pléh kürtöket utcára vezetni, tiltatik.

19. §. Gyulékony fedélyzetű épületeknél zárt konyhák építése s a füstnek a padlásokon végig csatornákön vezetése tiltatik.

20. §. Kályha helyett akár vasból készített, akár kőműves által rakott fűstfogó esőveket melegítésre használni tilos.

21. §. Tüzhelyes, katlanos, kohós helyiségeknek, vagy palinka és szeszgyáraknak padozatot fából készíteni tilos.

22. §. Sütő kemencék, kovács műhelyek és szeszgyárak tüzhelyei csak boltozatra építhetők.

23. §. Köteles minden háztulajdonos és bérlő lakásán vizet folytonosan készen tartani.

24. §. Minden község köteles a lakosság számára nyához képest, de legalább két éjjeli órát alkalmazni, kik minden gyanus egyént kiléte után kérdeznék, s esetleg letartóztatva a bíró elé kísérik, gyanus viláosság okát kipuhatólják, tüzvész esetén pedig a lakosságot a harang felrevere és a tűz helyének kikiáltása által figyelmeztetik és egyuttal minden kihágás vagy büntény elkövetését lehetőleg meggátolják.

Nagy községekben, valamint oly kis községekben is, melyeknek anyagi ereje megengedi, rendes fizetéssel ellátott éji örök alkalmazandók.

Különös viszonyok között, ha a közbiztonság érdekei kívánják, jogában áll a felsőbb hatóságnak elrendelni, hogy bizonyos községekben az örök rendes száma a szükségesség tartamára szaporíttassék.

Az éji örök szabályszerű kirendelése, valamint a felügyelet az iránt, hogy a kirendelt örök rendesen teljesítik-e köteleseiket, — a községbíró kötelese, ki annak elmulasztása esetén, az 1876. V. t. c. 18. és következő §§-ai értelmében büntetendő.

Ha a kirendelt éji örök meg nem jelenik, idő előtt eltávozik, vagy egyébként kötelesejét nem rendesen és pontosan teljesíti, kihágást követ el és ezen szabályrendelet értelmében büntetendő.

25. §. Minden község és pusztá tartozik erejéhez képest tüzi teeskendőt, víztartó lajtokat, lajtorját, esákyákat és csapkodó pemetet tartani. Ezen eszközök oly helyen őrzendők, hogy tüzvész esetében azonnal kéznél legyenek.

26. §. Kéménytelen házakban nagy szelek alkalomával tüzelni tiltatik.

27. §. Nyílt tüzhelyeken a tűz esténként eloltandó, s a parázs alkalmas edénnyel betakarandó.

28. §. Oly kovácsműhelyekben, melyeknek kéményein a sziporkák kirepednek, szikrafogó alkalmazása nélkül a mesterség gyakorlása tiltatik.

29. §. Palinkatőzés, vaj- és zsírolvasztás oly épületekben és helyeken, melyek az ily foglalatosságokkal járó veszély ellen nem biztosak, tiltatik.

30. §. A községhez 100 ölnél közelebb sertést pörkölni, kendert és lent tűz által szárítani tiltatik.

31. §. Pörnyét és hamut padláson, vagy nyílt helyen tartani tiltatik.

32. §. Szalmás gabonát, kendert, lent és bármely gyulékony tárgyat tornácra és konyhaajtóhoz közel, valamint tüzelőfát a konyhában vagy tüzhelyek szomszédosságában és padláson összerakni tiltatik.

33. §. Székükön, padláson, pajtában, felszerben, istállóban és gyulékony anyagokat tartalmazó más helyeken dohányozni tiltatik.

34. §. Tüznök, vagy gyertyának zárt lámpás nélkül szabadba való vitele, valamint az istállóban gyertyának, vagy mécsnek zárt lámpa nélkül való égetése és használása tiltatik.

35. §. Neveletlen gyermekeket gondviselő nélkül magukra hagyni tiltatik.

36. §. Mindenki köteles a gyutát oly helyen őrizni, hogy a gyermekek hozzá ne férjenek.

37. §. Székükön, padlásokon, felszerben s gyulékony anyagokat tartalmazó más helyen gyutát használni, s azt oly egyéneknek, kik szalmával vagy más gyulékony anyagokkal bánnak, magukkal hordani tiltatik.

38. §. Azon községek előjárói, melyekben szénégetők laknak, kötelesek ügyelni arra, hogy égő szén föl- vagy le ne rakassék.

39. §. Tüzvész esetén a községi bíró az előjárósággal az oltás vezetése és a rend fentartása végett, a lakosság pedig oltás céljából oltó eszközökkel a tűz helyére sietni kötelesek. A veszély helyére csak segítő eszközzel szabad menni, s aki oda megy, segédkezésre kényserítendő.

A vész elhárítására a községben lévő összes vonó erő az előjáróság által igénybe vehető.

40. §. Amely községben szervezett tüzoltóság van, vagy ha oltás végett más községből jelennek meg a tüzoltók, az oltás vezetése a tüzoltók parancsnokát illeti, kinek a mentés körüli intézkedések tekintetében mindenki engedelmességgel tartozik.

A tüzoltókat úgy az előjáróság, mint a lakosság a 39. §-ban előírt módon támogatni tartozik.

Oltó szerekkel más községből megjelent tüzoltók fuvarbérét azon község, melyben azok oltás végett megjelentek, megtéríteni köteles.

41. §. Ha valakinek magán feeskendője van, az aki azon feeskendőre megbízásánál tova közvetlen felügyeleti és rendelkezési joggal bír, köteles azzal tüz esetén közsegedelemre lenni, ellen esetben kihágást követ el, s büntetendő.

42. §. Ha az égő épülethez közel levő épület tetejének lebontása által a tűz terjedése meggátolható, az oltás vezetője az ily tétőt lebontathatja.

43. §. Aki a jelen szabályrendeletben megállapított tilalmakat és intézkedéseket megszegi illetőleg elmulasztja, kihágást követ el és az 1879. XL. t. c. 141. §-a értelmében büntetendő.

44. §. Kihágások elbírálásánál első fokban a járási szolgabíró, második fokban a megye alispánja és harmad fokban a magyar kir. belügyminiszter bíraskodik.

45. §. Jelen szabályrendelet hatálya Nagy-Kanizsa és Zala-Egerszeg rendezett tanácsú városok kivételével kiterjed a megye összes nagy és kis községeire.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A balatonparti három vármegye (Zala, Somogy, Veszprém) fiatalságából alakult rendezőség augusztus hó 1-ső napján Balaton-Füreden a gyógycsarnok nagy dísztermében a balaton-egylet javára zártkörű Anna-bált tart. Dr. Fenyvessy Ferenc elnök. Vadnay Béla, Kópácsy Árpád és Véssey Lajos alelnökök. Dr. Sziklay János és Kovács Rudolf titkárok. Chepely Károly pénztárnok. Weigner Mátyás ellenőr. Ezekben kívül a rendezőség 75 tagból áll. Belépti díj: személyenkint 2 frt, páholy 10 frt. Kezdeté 9 órakor.

A zala-egerszegi szegény gyermekek karácsony-faja című egyet tancmulatsága f. hó 18-án tartatott meg, melyen igen szép számú közönség vett részt, s a tánc a legjobb kedély hangulat mellett reggeli 4 óráig folyt, s így ezen jótékony célú egyetle nézve jó eredményel végződött; befolyt belépti díjából 46 frt 95 kr., felülfizetésekből 42 frt 85 kr., tekejegyekből 60 frt, összesen 149 frt 80 kr.; — ezzel szemben a kiadás volt

a nyereségtárgyakkal együtt 60 frt 62 kr., s így a tiszta jövedelem 89 frt 28 kr. Felülfizettek: Nagyságos Dr. Horváth Károly 2 frt, Farkas Gizella (Egervár) 1 frt, Hány Gusztáv 10 kr., Salamon Terka 20 kr., Schöberl József 80 kr., Boschán Gyula 40 kr., Graner Béla 30 kr., Fend József 10 kr., Hagymásy Gyula 50 kr., Lázár Antalné 40 kr., Sümei Ferenc 40 kr., Májor István 30 kr., Klosovszky Ernő 1 frt, Kummer Mihályné 20 kr., Kolbin József 90 kr., Horváth Ferenc 40 kr., Kovács László 55 kr., Kutasy Károly 10 kr., N. N. 40 kr., N. N. 20 kr., N. N. 40 kr., Tomasich Sándor 70 kr., Viosz Ferenc (Andráshida) 1 frt, Dr. Horváth Ferenc 70 kr., Taly Rozália 60 kr., Novák Mihály (Andráshida) 70 kr., Skublics Imre 1 frt 20 kr., Junkvrt N. 1 frt 10 kr., Csoknyay János 70 kr., Pál Ferenc 20 kr., N. N. 5 kr., Szedenik N. 40 kr., N. N. 40 kr., N. N. 10 kr., Szigethy Sándor 10 kr., Hutter Ferenc 40 kr., Kummer Gyula 80 kr., Németh Sándor 90 kr., Hubinszky Adolfné 70 kr., Csoknyay Jánosné 50 kr., Hárch Béla 20 kr., Gróf Festetics Benó 4 frt 70 kr., N. N. 70 kr., Nagy N. 20 kr., Krizmanics Kálmán 50 kr., Horváth József 1 frt 20 kr., Varga Vilmos 60 kr., Krizmanics Jánosné 1 frt, Svastits Benóné 40 kr., Hajmáshy Imre 80 kr., Zomody N. (Apáti) 1 frt, Marth Károly 80 kr., N. N. 10 kr., N. N. 70 kr., N. N. 10 kr., Szalay Lajos 40 kr., Csillagh Gyula (Hóttó) 70 kr., Hártl János (Andráshida) 40 kr., N. N. 40 kr., Szabó Pál 20 kr., Kummert Sándor 20 kr., Horváth Miklós 1 frt 5 kr., Krosetz István 80 kr., Gombás István 70 kr., N. N. 20 kr., ifj. Somody Sándor 30 kr., Vöczköndy Elek 50 kr., Isó Alajosné 1 frt, Ruzsics Károlyné 1 frt, N. N. 10 kr. Fogadják a szegény gyermekek felruházásában segédkezett nyújtó nemes keblü felülfizetők és a mulatságon résztvevő nagyjermű közönség az egytel választmányának hálás köszönetét.

Nagy-Kanizsáról írják nekünk: A városi képviselő testület e hó 19-iki ülésében tárgyalta a helybeli, a jelenleg fennálló 2 osztályú felső leányiskola helyébe felállítandó 4 oszt. polgári leányiskola ügyét. A képviselő testület minden vita nélkül elfogadta a városi tanács azon előterjesztését, a mely szerint a kir. tanfelügyelő urnak az e hó 12-én tartott iskolaszéki ülésben tett propositiója értelmében az addig a város által a felső leányiskolára kiadott költségeit tovább is megadja s a további osztályokra nézve helyiségekről gondoskodik. Így tehát reményünk van, hogy a magasab leányoktatás céljai nálunk egy lépéssel közelebb jutottak a megoldáshoz s hogy a 4 oszt. polgári leánytanoda még a jövő tanév elején megnyitható lesz.

Hymen. Alasztits Ádám letenyei m. kir. adóhivatali tiszt e hó 18-án eljegyezte Vörös Károly helybeli törvényszéki tisztviselő kedves leányát, Ilonkát.

Dömötör László méhészeti vandortanító f. hó 23-án tartotta városunkban a polgári iskola rajztermében méhészeti előadását csekély számú közönség jelenlétében. Kár, hogy midőn a méhészeti üzése oly csekély költséggel jár s a reá fordítandó, aránylag kevés munka mellett oly szép hasznót hajt, mégis közönségünk a méhészeti iránt oly közönyösséggel viseltetik.

Kinevezés. A soproni m. kir. pénzügyigazgatóság *Németh Gyula* keszthelyi kir. adóhivatali díjtalan gyakornokot a kapuvári kir. adóhivatalhoz VI. osztályú adótitkárré nevezte ki.

Tanítóválasztás. Az olai községi iskolaszék újonnan szervezett iskolájához tanítóul a f. hó 20-án tartott iskolaszéki ülésen *Tihik József* okl. tanítót választotta.

A Perlaki Társaskör saját könyvtára javára aug. hó 1-én Ottokon, a városi vendéglőben táncal egybekötött nyári mulatságot rendez. Belépti díj: személyjegy 1 frt, családjegy 2 frt. Kezdeté d. u. 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a vigalom a kör helyiségében minden esetre megtartatik.

A lótenyésztési jutalomdíjazás városunkban f. hó 21-én délután eszközöltetett a vásártéren nagy számú, az ügy iránt érdeklődő közönség jelenlétében. — Összesen 37 pályázó volt. Leginkább szopócsikókkal bemutatott kancákkal pályáztak, kisebb mértékben voltak képviselve a 3 éves kancacsikók. A bíráló bizottság, melynek elnöke Svastits Benó alispán, tagjai Arvay István, Derivasi Imre, Farkas József, Kovács Károly, Prity János, továbbá Visegrády huszárfőhadnagy, Füst állami állatorvos és egy katonai állatorvos voltak, beható bírálat alapján abban állapodtak meg, hogy a szopócsikókkal bemutatott anyakancák számára megállapított díjakat mind kiosztják, ellenben a 3 éves kancacsikók számára kitűzött díjakból csak a II. rendű díjat adják ki s az így megmaradt 19 drb aranynyal 5 anyakancát díjaznak, még pedig egyet 3 drb, míg négyet 2—2 drb aranynyal és végre pályázaton kívül csikók részére egy I. díjat 4 drb és két II. rendű díjat 2—2 drb aranynyal állapítottak meg. — A bírálat eredménye: I. rendű 12 drb arany díjat nyert Kovács János sőtörri lakós 4 éves világos pej kancájával (mén Urfi); II. rendű 8 arany díjat Koller István felső rajki földbirtokos 8 éves pej kancájával (m. Nonius); III. rendű 6 drb arany díjat Takács Kálmán lukafai lakós 6 é. sötét pej k. (m. Diophantus); IV. rendű 5 darab arany díjat Unger János felső-rajki lakós 13 é. sárga k. (m. Amurath-Bajraktar); V. rendű 4 drb arany díjat Lujzer Ernő esácsi lakós 8 é. sötét pej k. (m. Vadas); VI. rendű 3 drb arany díjat Csopor István viteynyédi lakós 6 é. sötétsárga k. (m. Diophantus); VII. rendű 2—2 drb arany díjat nyertek Baranyay Ödön pacsai földbirtokos 7 éves meggypej k. (m. Superland), Csillagh Gyula hóttói földbirtokos 8 éves legyes szürke k. (m. Nonius), Böröndy György alabánfai lakós 7 éves sötétpej k. (m. Diophantus), Simonffy György boezöldi lakós 15 éves sötétpej k. (m. Diophantus). A kancacsikók számára kitűzött II. rendű 6 drb arany díjat nyerte Németh Menyhárt rádi lakós 2 éves meggypej-kancával (m. Borusel). Pályázaton kívül I. rendű 4 drb arany díjat nyert Kovács Dániel lukafai lakós 2 é. világos sárga kancával (m. Chif Justice), II. rendű 2—2 drb arany díjat nyertek Böröndy György alabánfai

lakós 1 éves kancacsikóval (m. Diophantus) és Németh Mihály alsó-rajki lakós 1 éves méncsikóval (m. Börgönd). A bírálat kihirdetése után Svastits Benó alispán úr a helyszínen a jutalmakat buzdító szavak kíséretében a kitüntetett lovak tulajdonosainak kiosztotta. Elismeréssel említjük fel, hogy Csillagh Gyula úr az általa nyert 2 drb aranyat a már nála 28 év óta szolgálatban levő s a csikók gondozását mindig híven teljesített kocsisának jutalmazására ajánlotta fel. — Ezen, városunkban első alkalommal tartott kiállítás, akár a kiállított lovak számát, akár minőségét tekintve, kielégítőnek mondható s biztos remény van arra nézve, hogy a kiállítások jövőben látogatottabbak lesznek.

Kempelen Imre úr, a mohai „Agnes“-forrás tulajdonosa, tekintettel ama sajnós körülményre, hogy a kolera Fiumében, a magyar kikötővárosban is jelentkezik és hogy tekintélyes orvosi vélemények egybehangzóan alkalmasnak találják a mohai *Agnes* vizet *gazdag szénsav tartalmánál fogva beszer gyanánt a kolera ellen*, a fiemei polgármester címe alatt, elosztás céljából ingyen és bérmentve 4000 palackkal utnak indított és pedig: 1000 palackot a kórházaknak, 1000-et az ottani tüzoltók és családjaiknak, 1000-et a város előljáróságának, belátása szerint elosztandó, 1000-et a honvédkerületi parancsnokságnak. Ezenkívül küldött ingyen és bérmentve: 500 palackkal a Ludovika akadémiának, 300-al a honvédménháznak, 400-al a pécsi, 200-al a lugosi, 600-al a kassai, 200-al a nyitrai, 200-al a maros-vásárhelyi honvédtábornak.

A Zalába fulladt f. hó 22-én délután 5 órájában Tótfői Gyula 9 éves fiú, aki anyjával együtt ment fürdeni jóval a kis malmon alul, a fiú azonban egy mélyedésbe esvén, mire anyja segítségére ment és a vízben megtalálta, már a fiú meghalt.

A bogárdi hármas gyilkosság tettesei legközelebb elfogattak. Lapunknak főleg helyi olvasói emlékezhetnek reá, hogy 1878. évi január hó 22-én éjjel Ungár Ferenc bogárdi koresmáros, ennek neje és szolgálója Tár Katalin meggyilkoltattak. — Az akkor megindított nyomozás annak idején eredményre nem vezetett s nyolc év után az iszonyú büntény elkövetői talán már azon hitben voltak, hogy a büntető igazságszolgáltatás elől szerencsésen elmenekülnek: midőn legközelebb — talán már mitől sem tartva — felfedeztetek. — A gyilkosságot Tóth Kálmán, akkor olai koresmáros és ennek Csordás Horváth József nevű barátja követték el. A gyilkosság napján Tóth ugyanis barátjával a környékbe bort vásárolni menvén, utközben a bogárdi eszardába betértek, de rövid borozgatás után eltávoztak, azonban estefelé oda ismét visszatértek. Itt a koresmárossal egy asztalhoz ültek, rövid idő múlva Horváth baltájával hirtelen Ungárt föbe csapta, majd többször belevágván, az meghalt. Az ágyban fekvő szolgáló erre a hideg konyhába menekült, Tóth utána ment, vizsgálta és az ajtó közé szorítva tartotta addig, míg Horváth Ungárnét is agyonütötte. Ekkor Horváth Tóthra kiáltott, hogy végezzen már a leánnyal, mire Tóth kését a szolgálóba szúrta; ez összerogyott, de nem halt meg, mit Horváth észrevevén, baltájával addig vágta, míg bele nem halt. Ungár zsebéből elvitték a tárcát, nadrágszelejt is kiforgatták és az ágy felett lógó dupla esőví puskát magukhoz véve, elmenekültek. A puskát menekülés közben egy pajtába rejtették el s utközben a vértől magukat egy kútnál megmosták, a baltát ide beledobták s hazatérve mindegyik az éjet saját lakásán töltötte. Másnap azonban Horváth Tóthért ment, együtt eltávoztak és csak harmadnap tértek vissza. — A gyilkosság tetteseit a budapesti rendőrségnek sikerült feltedezni és pedig Tóth Kálmánnak, aki legutóbb Budapesten az állományomban éjjeli őrként volt alkalmazva, neje Nagy Mária által, akinek a gyilkosságot annak idején férje elmondotta. Akkor még csak kedvese volt, együtt laktak, hogy azonban biztosabban legyen Tóth, Nagy Mária nőül vette, de gorombán bánt a különben kikapós nővel, ez okból szölte el az utóbbi magát Budapesten egyik barátjánál, kinek közvetítésével jutott a rendőrség a dolog tudomására és erélyes nyomozásait siker koronázta. A héten városunkba volt Szombathely budapesti rendőrtisztviselő; Tóth Budapesten, Csordás Horváth József Nagy-Kanizsán elfogattak, s már mindkettő a zalaegerszegi börtönbe hozatott, s a törvényes eljárás ellenükbe fogantatva vétetik. Szombathelynek a tett kutatások alkalmával sikerült a baltát a bogárdi eszarda körüli kutban megtalálni. Ez ügy további folyamáról olvasó közönségünket annak idején értesíteni fogjuk.

Villámcsújtás. A folyó hó 4-én Kaczorlak községben támadt zivataros idő járás alkalmával a templom torony alatt Bence János 26 éves kaczorlaci lakós harangozván, a zivatar elől több fiú oda menekült. Egyszerre vakító fény közt a villám a templomba leütött, a karzaton elhelyezve volt fizharmonium szöveghomlokzatát elégette s a közfalon keresztül furakodva az ajtószárfát meghasogatta, majd az ajtó oldalán kihatolva, a harangozót agyoncsújtá, három fiút pedig megégetett. A harangozó rögtön meghalt. A fiúk közül egyik életéhez igen kevés remény van.

Vizbe fulladt. Király János esörnyeföldi fiúknak Tormaföldön szolgálatban volt János fia a tormaföldi malomnál a Kerka folyóban történt furdése alkalmával a malomfejről a vízbe ugrása alkalmával a habok közt eltűnven, vízbe fulladt. — Hegedűs Anna alsó-nemesapáti 15 éves eseléd leány f. hó 4-én este a kanászaháznál levő tókába fulladt. Hulláját másnap a tókában megtalálták.

Rath Mór fővárosi könyvkiadó kiadásában újabban megjelentek: *Shakspeare színművei*. Illusztrált kiadás. 4. füzet. Egy füzet ára 40 kr. *B. Eötvös A Karthauzi*. A kitűnő író összes munkáinak végleges teljes kiadása. Kilencedik kiadás. Első füzet. Egy füzet ára 40 kr. — *Jókai Mór Életéből*. Igaz történetek, örök emlékek, humor, uteljárás. Második füzet. Egy-egy füzet ára 40 kr. — *Turgenjev Iván Dimitri Rudin*. Punin és Baburin. Helena. Második füzet. Ára 60 kr. — *Horváth Mihály* Huszonöt év Magyarország történelméről. 1823—1848.

Harmadik javított kiadás. Második füzet. Ára 50 kr. — A törvényeknek első rangú szakfőriak által cozte-mplált külön kézi kiadásaiból Ráth Mórnlal egyidejűleg megjelentek: *1886. évi XXIII. törvények* a közigazgatási tisztviselők, a segéd- és kezelő személyzet tagjai elleni fegyelmi eljárásról. Ára 20 kr. — *1886. évi XXI. törvények* a törvényhatóságokról. Ára 50 kr. *1886. évi XXII. törvények* a községekről. Ára 60 kr. *1886. évi XX. törvények* a népfelkelésről. Ára 20 kr.

NYILTTÉR.

NYILATKOZAT

a „radeini savanyúvíz“ ügyében.

A „Zalamegye“ f. évi június hó 11-iki 28. számában megjelent kimutatással szemben, vonatkozással a „Radeini“ és „Petánczi Szécsenyi“ savanyúvizek állandó alkatrészeiről és összes szénsavtartalmukról közlött összehasonlító táblázatra, alant közöljük a hatóságilag jóváhagyott vegyelemzés táblázatát. — Magától értetődik, hogy csak ez tekinthető bizonyítéknak; mivel orvosiilag nem minden egyszerű kísérlet vehető vegyelemzésnek, másrészt egy vegyelemző sem képes a kísérlet alá vett tárgy alkatrészeiről megfelelő és természetű kimutatást készíteni, kivéve, ha, mint az ásványvizeknél, személyesen és közvetlenül a forrásból vesz ki vizet.

A radeini savanyúvíz vegyelemzés eredményének áttekintése:

fajsúly 1-00683, hőfoka 13°C, 10,000 vizsúlyrészben talált alkatrészek:

Szénsavas Lithion*)	—	0-412.
„ Natron	—	30-107.
„ Magnesium	—	2-962.
„ Vaséleg	—	0-087.
Szénsavas mész	—	4-513.
Chlornatrum	—	6-079.
Kénsavas natron	—	1-841.
„ kali	—	1-779.
Kovasav	—	0-190.
Bromnatrum	—	0-250.
Jodnatrum	—	0-384.
Agyagföld	—	0-035.
Az állandó alkatrészek összege	—	48-639.

Egy három hónap óta Radeini savanyúvízzel megtöltött palackban találtatott:

Összes szénsav	—	51-660.
Ebből levonva az állandó alkatrészek által lekötöttet	—	15-785.
Marad félig lekötött és szabad szénsav hozzáadva az állandó alkatrészeket	—	35-875.
Adja az összes tartalmat	—	84-514.

Dr. Mitterreger József m. k.

es. és kir. tanár

„A radeini savanyúvíz forrás tulajdonosának megkeresése folytán a radeini savanyúvíz szabad és félig lekötött szénsavtartalmának kimutatása végett újabb kísérletet tettem és a következőket találtam, megjegyezvén, hogy a vizet személyesen az új, földalatti töltési készülék segítségével közvetlenül a forrásból vettem: fajsúly 1-00683, hőmérsék 12°C, 10,000 vizsúlyrészben szabad és félig kötött szénsav 43-158. hozzáadva az állandó részekben foglalt kötött szénsavat — 15-783.

Összes szénsavtartalom 58-943.

Dr. Reibenschuch Antal Ferenc s. k.

tanár és törvényszéki vegyész.

Mitterreger szerint az állandó alkatrészek 48-639. a szabad és a félig kötött szénsav Reibenschuch szerint — 43-158.

Összesen 91-797.

adják a radeini savanyúvíz vegyi alkatrészeinek összes, és az igazságnak teljesen megfelelő mennyiségét. — Ebből kitűnik, hogy igazságtalan az állandó alkatrészekhez, melyek a kötött szénsavat egyébként is magukban tartalmazzák, az összes szénsavat hozzászámítani és ezen hamisan fokozott eredmény által aztán a víznek összes tartalmát feltüntetni.

Hogy a később dr. Reibenschuch által teljesített vegyelemzés következtében nagyobb mennyiségű szénsav konstátaltatott, annak oka a két évvel ezelőtt használatba vett földalatti töltési készülék, melynek alkalmazása által a viz szabadon folyhat a kutból a vezető csőre alkalmazott palackba, miáltal a szénsav elillanása megakadályoztatik. — Az ezen készülékkel megtöltött palackban levő viznek fészereje oly nagy, hogy csak igen erős üveg képes nyomásának ellentállani. Ezen palackok — a mi eredeti palackjaink — a nyakon gyűrűvel vannak ellátva és a külföldre való kivitelnél egyedül ezek használhatók. — A föld alatti töltési készülékkel nyert viz különösen gyógycélokra használtatik. Bővebb felvilágosítást nyújt e tekintetben nyomtatott jegyzékünk, melyet kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldünk.

Mivel távol áll tőlünk minden szándékos tértelnyezézés és csak konkrét és kézzelfogható tényeket hozunk fel, melyeket bármikor igazolni képesek vagyunk, **üzleti ellenségeinknek minden másféle bizonyítékai úgy tűnnek fel, mint a betegség által feleslegessé tett képesség szüleményei.**

Petánczi Szécsenyi forrás.

A Petánczi Szécsenyi savanyúvíz forrás tulajdonosának kimutatása szerint Bernát József budapesti műegyetemi

*) A „Petánczi Szécsenyi“ forrás tulajdonosa vizet úgy tünteti fel, mint Európának legdúsabb Natron-Lithion tartalmú savanyúvizét, holott az ezen forrásról egybeállított később olvasható vegyelemzésben semmi nyoma sincs a lithionnak. De gustibus non est disputandum.